

علی کریمی چگونه از مستطیل سبز به لیدری آشوب‌های ۱۴۰۱ رسید

«فیلم‌نت» برنامه «یازده» را با چه اهدافی تولید کرد؟

علی کریمی، جادوگر سابق پیش از آن‌که از یک «باغی» فوتبالی تبدیل به یک باغی آشوب‌طلب شود، در محور یک برنامه تحلیلی - گفتمانی با حمایت گسترده مالی- اقتصادی و بسیار گران هلدینگ گلرنگ و

سامانه «فیلم‌نت» مخالف خوانی سیاسی خود را با چاشنی انتقاد از ساختار فوتبالی آغاز کرد.

فیلم‌نت و برنامه «یازده» از چند جنبه موقعیت اعتراضی این بازیکن را تبیین می‌کند. پلن A برنامه برای شیوه ریکاوری موقعیت بازیکن سابق پرسپولیس چیدمان سناریوی اعتراضی، براساس مثنی- این بازیکن و دعوت از نظرات هم‌عرض او در این برنامه است. اهداف کاملاً مشخص است. این برنامه با محوریت بازیکن سابق استیل آدین، ساختار فوتبالی را با چالش‌های جدی مواجه کند تا بازنشته‌های مستطیل سبز نقش پررنگ‌تری در آن ایفاکنند.

تاک شوی ورزشی یازده با اجرای خداداد عزیزی و حضور علی کریمی، مجتبی جباری، اندرانیک تیموریان و اشپیتیم آرفی برنامه‌ای ظاهراً تخصصی در حوزه فوتبال است اما زمانی که چندقسمت از برنامه گذشت، می‌توان به این تحلیل رسیدکه مهم‌ترین ویژگی این برنامه میداننداری سیاسی بازیکن سابق «شالکه ۰۴» برای ایجاد نشر اعتراض‌های ظاهراً ساختاری او در حوزه فوتبال است. این معترض گاهی از چارچوب‌های معمول فوتبالی خارج وزمنه‌های سیاسی آن هویدای می‌شود. یازده با یک تنظیم‌گری دقیق روی محور گفتمان فوتبالی خود حرکت می‌کند تا متهم به سیاسی کاری نشود.

عنو سابق تیم ملی در بخش‌های گفتمانی این مجموعه حضوری محوری دارد و با توجه به رخداد‌های اخیر می‌توان دریافت که این برنامه به‌صورت هدفمند طرح مواضع رادیکال و طرح انتقاد‌های سخت ساختاری را برای او فراهم آورده و به همین دلیل او در اغلب آیتیم‌های این برنامه در محور گفت‌وگوها حضور دارد. این مجموعه برنامه گفت‌وگو محور ورزشی با تبلیغ محصولات علی‌کریمی آغاز می‌شود و با ترغند‌های نمایشی می‌خواهد برای علی‌کریمی، تخصصی در حوزه ورزش خلق کند. چگونگی این پروژه تطهیر ومیزانسن آن بسیار اهمیت دارد. خداداد عزیزی در مقام یک مجری بازار مباحث هدف این برنامه را داغ می‌کند، کریمی با طرح مباحث عریان‌تر این گفتمان انتقادی را شعله‌ور می‌کند و مجتبی جباری تشخص گفتمانی را چاشنی مباحث کریمی می‌کند، چون لحن و ادبیات کریمی واجد تشخص گفتمانی نیست.

یکی از مباحثی که کریمی با شیطنت در گفت‌وگو با آندرانیک تیموریان در آیتیمی خاص در مورد حذف تیم آزارات و اقلیت‌های مذهبی از صحنه فوتبال ایران است. گفت‌وگو می‌کند: روایتی که لبریز از شیطنت سیاسی است. طرح مسأله مثل استخوانی لای زخم است و «قسمت هفتم» یازده بدون اصرار و بررسی ابعاد این مسأله به پاسخ‌های تیموریان بسنده می‌کند اما در آن سوی گفت‌وگو، شماره ۸ سابق پرسپولیس به اهداف گفتمانی خود دست پیدا می‌کند.

فیلم‌نت و هلدینگ گلرنگ به‌صورت هدفمندی فضای مدیایی را در اختیار باغی فوتبالی قرار می‌دهند تا او هویتش را بازیابی کند و در دوران بازنشستگی به‌رغم نداشتن فعالیت فوتبالی، همچنان مطرح بماند و در آخرین برگ کتاب «جادوگر»، صفحه اینستاگرامش به خبرنامه آشوب‌ها تبدیل شود؟ آیا باید بذیریم حمایت مدیایی - اقتصادی این پلنفرم از گرداننده خبرنامه فعلی آشوب‌ها هدفمند نبوده است؟

کریمی در دوران پسا فوتبالی‌اش هر چقدر از مستطیل سبز فاصله گرفت، باغی‌تر شد و انفجار سیاسی‌اش حتی پیش از اتفاقات شهریور و مهرماه امسال قابل حدس بود.

مستند پژوهشی «آماندا در جاده ابریشم» با پیوندهای تاریخی در استان فارس به نويسندگی و کارگردانی علی صلح‌جو، بعد از یک وقفه طولانی جلوی دوربین می‌رود. آماندا در این رهگذر تاریخی از مسیر جاده ابریشم و اهمیت آن در امور فرهنگی و بازگانی با ساختاری نوین از شرق آسیا تا غرب اروپا و همچنین حوزه خلیج فارس را روایت می‌کند. علی صلح‌جو، نویسنده و کارگردان به همراه شیرین جهانبخش، کارشناس ارشد معماری

تصویر فرهنگی جاده ابریشم در مستند «آماندا»

که به عنوان دستیار و پژوهشگر در این پروژه فعالیت می‌کند، به اسناد مکتوب جدیدی رسیده‌اند که در تولید این مستند حقایق جذاب بیشتری رانمایان می‌کند. آماندا در جاده ابریشم به اسناد هزار ساله‌ای در تخت جمشید و منطقه پرسپولیس می‌پردازد که رازهای بسیاری را در دل خود جای داده‌است. این مستند پژوهشی محصول مشترک ایران و کانادا محسوب می‌شود که در حال حاضر در مسیر استان‌های گلستان،

سمنان، تهران، خوزستان، سیستان و بلوچستان و در حال حاضر استان فارس با محوریت فرهنگ عامه، صنایع دستی و گردشگری به نویسندگی و کارگردانی علی صلح‌جو در حال تولید است. صلح‌جو، دانش‌آموخته کارگردانی سینما از کاناداست و در کارنامه هنری خود آثار مستندی چون: کارشناسی تعزیه عاشورا، یزله، مزده ای دل، گل آقا و تله‌فیلم‌های جسارت، منشی موقت، عاشقانه‌ها و برسر دوراهی را ساخته‌است.

«جام جم» اهمیت مصوبه «مستندنگاری و ثبت تصویری طرح‌ها و پروژه‌های کشور» را بررسی می‌کند

فرصت طلایی مستندسازی ملی

وقتی «جهاد تبیین» را مقدمه‌ای برای اصلاح، تحول و مطالبه معنا کنیم، نقش و جایگاه مصوبه هیأت دولت درخصوص «مستندنگاری و ثبت تصویری طرح‌ها و پروژه‌های کشور» بیش از پیش مشخص می‌شود؛ مصوبه‌ای که در آن تلاش می‌شود با بهره‌گیری از تخصص هنرمندان سینمای مستند، عموم مردم نیز از دستاوردها و تلاش‌های حاکمیت در زمینه پروژه‌های عمرانی، مطلع خواهند شد. از طرفی با توجه به گردش مالی اندک سینمای مستند و عملی شدن این طرح با توجه به گستره پروژه‌های عمرانی و زمان‌بر بدون آنها، می‌توان تصور کرد چه فرصت‌های مالی، ارتباطی و حرفه‌ای گسترده‌ای برای سینمای مستند فراهم خواهد شد. اتفاقی که پیشتر در حوزه روابط عمومی و... پروژه‌ها تصمیم‌گیری می‌شد در این طرح جامع در اختیار سازمان سینمایی و مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی قرار می‌گیرد تا براساس توان تخصصی، تجربه و حسن نام به مستندسازان ارجاع شود. اهمیت این مصوبه از آنجاست که مشارکت مستندسازان (اعضای سنوفا) در این طرح می‌تواند مستندنگاری را با کیفیت هنری پیوند بزنند. این موضوع از یک سو راه انتقال آموزه‌ها برای پرهیز از پیدایش و تکرار نارسایی‌های گذشته را هموار می‌کند و از سوی دیگر آرشيو ملی کشور را از وجه استنادی و مستندنگاری پروژه‌های عمرانی ملی غنی خواهد کرد. در کنار این موضوع مستندسازان را امیدوار می‌کند روند غیرتخصصی حاکم بر تولید مستندسازی در سازمان‌ها برچیده و ساخت این مستند‌ها به فیلمسازان حرفه‌ای سپرده شود. با ابلاغ «آیین‌نامه مستندنگاری و ثبت تصویری طرح‌ها و پروژه‌های کشور»، این رویکرد جنبه قانونی پیدا کرده و با تأکید بر ورود مستندسازان به این عرصه، ساز و کار حرفه‌ای خواهد یافت، مقوله‌ای که با توجه به بودجه‌های میلیاردي پروژه‌های عمرانی می‌تواند در ارتقای تجهیزات، فناوری و کیفیت آثار اثر بگذارد و هر دو حوزه یعنی تولید فیلم مستند و مستندسازی پروژه‌های عمرانی دولت را متحول سازد. در گزارش پیش‌رو با صاحب‌نظران حوزه‌های ذی‌نفع این رخداد ملی به گفت‌وگو نشستیم.

علی‌رستگار

ا گروه فرهنگ و هنر

برای پول کار نمی‌کنند اما اگر جامعه می‌خواهد از تخصص آنها بهره‌مند شود باید به نوعی جبران زحمات آنها را بکند. خوشبختانه نگاه کاوه بهرامی‌مقدم در آیین‌نامه مستندنگاری آمده است و طی ماده ۳ مصوبه مستندنگاری دولت، تمام هزینه‌های مستندنگاری و ثبت تصویری از محل منابع مصوب مربوط به هر طرح قابل پرداخت است. خبری که بی‌شک دامنه معیشت مستندسازان را حرفه‌ای خواهد کرد. به عبارتی وقتی نگاه حرفه‌ای به این مقوله شود انتظارات از مستندسازان نیز بالاتر می‌رود و جایگاه فیلم مستند را ارتقای بخشد.

یک توصیه‌کننده متخصص برای انتخاب مستندساز

اما س‌وی دیگر مصوبه مستندنگاری دولت، نهادها و سازمان‌ها هستند که آنها نیز دغدغه‌های خود را دارند بر همین اساس سراغ علی فروزنده، مدیرکل روابط عمومی وزارت نفت رفتیم تا نظرات سفارش‌دهندگان مستندسازی پروژه‌های عمرانی و کشوری را جویا شویم. فروزنده در این خصوص به جام‌جم گفت: طبیعتاً کسی رانمی‌توان در نهادها وسازمان‌ها پیدا کرد که دوست نداشته باشد به مستندسازان حرفه‌ای برای اجرای کار رجوع کنند، اما نکته مهم این است آیا مستندساز برای کاری که مورد نظر یا مورد نیاز ماست تجربه‌ای برای انجام آن دارد و آیا می‌تواند این کار را انجام دهد. به هر حال هر پروژه و هر صنعتی، اقتضائاتی دارد و آن اقتضائات باید از طرف کسی که با آن کار می‌کند، رعایت شود. این ارتباط با حضور سازمان سینمایی و مرکز گسترش سینمای تجربی یک توصیه‌کننده متخصص برای انتخاب مستندساز را در اختیار نهادها قرار می‌دهد. وی با تأکید بر این‌که هر فیلمسازی مستندساز حرفه‌ای نیست، اذعان داشت: یک مستندساز حرفه‌ای در حوزه خود اعم از اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و... باید پیچیدگی‌های کارش چه در حوزه تصمیم‌گیری و چه فنی‌اشناست می‌تواند به خوبی کار را پیش ببرد و این به نهادها و سازمان‌ها کمک خواهد کرد.

به غنای آرشيو ملی از تصویر پروژه‌های عمرانی

متأسفانه از گذشته دور تا حالا، طرح‌های عمرانی در حوزه‌های دانش بنیان، صنعتی و زیرساختی بسیاری در کشور کلید خورده‌اند اما اغلب آنها به درستی یک مستندنگاری تصویری نشده است و هیچ‌کس درباره تاریخچه، ادبیات موضوعی، اقدامات و اسناد و... آن اطلاعاتی ندارد. لزوم تدوین و تجهیز یک آرشيو غنی و متمرکز و قابل مراجعه از همه اسناد تاریخی اعم از فیلم، عکس، موسیقی و دست‌نوشته از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. لازمه داشتن یک آرشيو غنی ملی، تخصص و آگاهی افرادی است که با نوشتن یک سناریوی قابل دفاع و اجرای موفق آن بتوانند زوایای تاریک و روشن هر پدیده را به خوبی ککاش کنند. محمد حمیدی‌مقدم مدیرعامل مرکز گسترش سینمای

سالانه پروژه‌های مهم متعددی در کشور به بهره‌برداری می‌رسد اما کمتر پروژه‌ای را می‌توان یافت که فاز اجرایی آن به‌صورت قابل عرضه وباقی‌بقت از زاویه دوربین مستندسازان بررسی شده باشد.

در نتیجه، آن گنجینه مطالعاتی که می‌توانست تأثیر بسزایی در توسعه فنون مهندسی و کاهش هزینه‌های اجرایی پروژه حاضر و پروژه‌های آتی داشته باشد، به پوته فراموشی سپرده می‌شود و به‌رغم صرف وقت و هزینه، کارهای بعدی مجدداً با سعی و خطا و بدون استفاده از تجربیات گذشتگان از ابتدا شروع می‌شود. حمیدرضا محروقی، رئیس پژوهشکده نوین شهر ثامن و کارگردان مستند «آستان خورشید» که در شانزدهمین جشنواره سینماحقیقت حضور دارد، با اشاره به مصوبه مستندنگاری پروژه‌های دولت به جام‌جم گفت: در مدت اجرای یک پروژه وقایع و رویدادها، ابتکارها، خلاقیت‌ها، تنگناها و مشکلات فنی و حقوقی و اجرایی و مالی اتفاق می‌افتد و برای هریک راه‌حل‌ها و تدابیری اتخاذ می‌شود. چنانچه این تدابیر مستند شوند، کمک مؤثری بر پرهیز از دوباره‌کاری و تجربه‌گرایی در اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها می‌شود. وی مستندساز را مقوله‌ای حرفه‌ای و تخصصی عنوان و تأکید کرد: ما در مستندنگاری به‌هیچ‌وجه دنبال ارائه گزارش عملکرد طبق نظر سازمان نیستیم، بلکه باید مستقل از سازمان عمل کنیم تا نقاط ضعف و قوت به‌خوبی دیده شود؛ موضوعی که در آیین‌نامه نیز به‌صراحت به آن تأکید شده و همین موضوع هم نیاز به استفاده از مستندساز حرفه‌ای را بیش از پیش مهم می‌کند. محروقی مستند «نسیان» را که در پژوهشکده نوین شهر ثامن ساخته شد را نمونه‌ای قابل دفاع در توجه به نقش مستندسازی در اجرای پروژه‌ها عنوان کرد و گفت: ساخت‌وساز بی‌ضابطه پیرامون حرم مطهر امام رضا(ع) و نوع‌نگاهی که به‌این ساخت و سازها وجود داشت، انتقاد‌های زیادی را به همراه داشت چون این پروژه که بدون توجه برخی ملاحظات، هویت شهری را از بین برده است، با مستندنگاری آن با عنوان نسیان در معرض دید عموم قرار گرفت و به‌روند اصلی‌ا کار کمک شایانی کرد.

اهمیت گفتمان میان نهادها و مستندسازان

کاوه بهرامی‌مقدم از مستندسازان پیشکسوت، هم‌عدم توجه به جایگاه مستندسازان حرفه‌ای در چرخه اجرایی پروژه‌های بزرگ عمرانی را یکی از مشکلات این حوزه می‌داند و در این‌باره به جام‌جم گفت: در این سال‌هایی که من در حوزه مستند فعالیت می‌کنم همیشه فقدان نزدیکی این دو حوزه را دیده‌ام. متأسفانه با وجود اهمیت مستندسازی پروژه‌ها، اگر مستندسازی می‌خواست اثری تولید کند باید از خودش مایه بگذارد؛ چون برای این کار هزینه‌ای نمی‌شود. به‌طور مثال من برای تولید مستند ۲۰ دقیقه‌ای «برج میلاد» که پنج سال زمان برد، هیچ درآمدی به‌جز انتخاب شدن در یک جشنواره کسب نکردم. مستندسازان بی‌گمان

«هتل ریتاج» در تئاتر شهر

«هتل ریتاج» عنوان تازه‌ترین نمایش تالار اصلی مجموعه تئاتر شهر است که همزمان با فرارسیدن ایام سوگواری شهادت حضرت زهرا (س) به نویسندگی و کارگردانی حمید کرپیش روی مخاطبان قرار می‌گیرد.

در توضیح این نمایش آمده است: «ریتاج نام هتل کوچکی است که پذیرای مسافران مسلمان از کشورهای مختلف است. مسافرانی که برای زیارت رسول خدا(ص) به مدینه آمده‌اند. یک خانواده ایرانی، دو دانشجوی فرانسه، یک نفر از انگلستان و چند نفر از اهالی عربستان در این هتل اقامت دارند. ناگهان محسن سراسیمه به لابی هتل می‌آید و با صدای بلند اعتراض می‌کند که یک شیء گران‌قیمت از اتاق آنها سرقت شده است و...».

نمایش «هتل ریتاج» از تاریخ یاد شده هر روز ساعت ۱۹ به مدت زمان ۹۰ دقیقه و قیمت بلیت ۲۵ هزار تومان در تالار اصلی مجموعه تئاتر شهر به صحنه می‌رود. این اثر نمایشی طی روزهای جمعه ۲۵ آذر در دو نوبت و در ساعت ۱۶ و ۱۹ و روز شنبه طی یک اجرای ویژه ساعت ۱۹ میزبان مخاطبان تئاتر است./ایلنا

نمایشگاه «توحید» در نگارخانه عالی

نمایشگاه نگارگری «توحید» در نگارخانه ابوالفضل عالی حوزه هنری افتتاح شد. این نمایشگاه مشتمل بر ۳۵ تابلوی نگارگری از امیرحسین آقامیری است که بیشتر آنها دربرگیرنده تفسیر از آیات قرآن کریم هستند. آقامیری این آثار را طی ۲۸ سال (از سال ۱۳۷۳ تا سال ۱۴۰۱) خلق کرده‌است. نمایشگاه هنری توحید تا ۵ دی ماه ۱۴۰۱ هم‌روزه ازساعت ۹ تا ۱۸ میزبان بازدیدکنندگان در خیابان سمیه، نرسیده به خیابان حافظ، حوزه هنری، نگارخانه ابوالفضل عالی است.

انتشار کتاب «تقی ارانی دانشمندی در برلین»

هر چند بازار نشر کتاب مدتی است با گرانی و مشکلات کاغذ درگیر است اما هنوز هم کتاب‌های ارزشمندی منتشر و وارد بازار می‌شود. یکی از این کتاب‌ها «تقی ارانی دانشمندی در برلین» نوشته یونس جلالی با

ترجمه امیر میرحاج است که به تاگی منتشر شده‌است. نوام چامسکی درباره کتاب نوشته است: «یک زندگی شگفت‌انگیز با روایتی درخشان که درس‌های ارزشمندی برای امروز دارد.» همچنین استفانی کرونین هم درباره کتاب عنوان کرده است: «این کتاب زوایای پنهان تقی ارانی و گروهش و همچنین تاریخ گسترده‌تر فکری و سیاسی ایران مدرن را روشن می‌سازد.» کالین اتکینسون(استاد بازنشسته ریاضیات، امپریال کالج لندن) هم درباره این کتاب نوشته‌است: «کتاب حاضر ثمره سال‌ها تلاش است و پیچیدگی‌ها و سیاست‌های تاریخ ایران را از دریچه زندگی پرماجرای تقی ارانی بررسی می‌کند.» کتاب تقی ارانی دانشمندی در برلین نوشته یونس جلالی با ترجمه امیر میرحاج در ۲۲۲ صفحه با شمارگان ۳۰۰ نسخه و با قیمت ۲۲۰ هزار تومان در پنگاه ترجمه و نشر «کتاب پارسه» منتشر شده‌است./ ایسنا